

Beretning LAFS generalforsamling d. 18.marts 2017

Det har været et positivt men travlt og intensivt år for LAFS.

Vores velfungerende sekretariat i Hvidovre har haft et travlt år med mange henvendelser fra medlemmerne. Vores bisidderordning har været flittigt benyttet, og vi har fået uddannet nye bisiddere, som har mod på og evner til at støtte medlemmerne i den mere og mere komplicerede proces, med at finde vej gennem regler og bestemmelser. Vi har haft en intensiv dialog med de politiske partier på Christiansborg, om vilkårene for vores medlemmer.

Hvordan er udviklingen på fleksjobområdet?

I det seneste år har der været en del debat i medierne om udviklingen på især fleksjobområdet, herunder hvordan det er gået med minifleksjobbene.

Ifølge Momentum (KL's nyhedsbrev) er antallet af fleksjobbere steget markant, siden førtidspensions- og fleksjobreformen trådte i kraft 1. januar 2013. Til gengæld er antallet af bevilligede førtidspensioner faldet markant.

Især små fleksjob på højst 10 timer om ugen vinder frem. Reformen har bragt nogle af de svageste grupper ind på arbejdsmarkedet, lyder det fra forskere. Et fleksjob på få timer om ugen passer godt til de små virksomheders behov.

I september måned 2016 var 66.350 personer i fleksjob. Det er hele 29 procent flere end samme måned i 2012, hvor 51.591 var i fleksjob, få måneder før fleksjobreformen trådte i kraft den 1. januar 2013. Tallene viser også, at hele 58 procent af de personer, som er kommet i fleksjob efter reformen, er i fleksjob på højst 10 timer om ugen, som særligt er målrettet borgere med en lille arbejdsevne. De seneste tal for antallet af små fleksjob dækker august 2016, hvor 8.864 fleksjobbere arbejdede 1 til 5 timer om ugen, mens 10.095 arbejdede 6 til 10 timer om ugen. Væksten er således primært sket på minifleksjobområdet.

Vi kan i LAFS kun være glade for, at tallene viser en stigning i antallet af personer, som er omfattet af fleksjobordningen, men tal er jo som bekendt taknemmelige, og vi har da også givet udtryk for, at ordningen er blevet smurt mere tyndt ud, forstået på den måde, at det samlede antal fleksjobtimer på samfundsplan *ikke* er øget, men at timerne er blevet fordelt over flere personer. Vi har blandt andet givet udtryk for LAFS fortolkning af udviklingen i medierne.

LAFS dialog med politikerne på Christiansborg

Vi har haft en intensiv dialog med de politiske partier på Christiansborg, om de problemer og mangler, vi ser i den nuværende fleksjobordning. Det er vores opfattelse, at der i det politiske system er en bevægelse i retning af, at flere politikere kan se en række af de problemer, som reformen har medført. Vi håber, at der også er interesse for og vilje til, at se nærmere på mulige ændringer af ordningen. I et forsøg på at komme i en dialog med Folketingets partier har LAFS, repræsenteret ved formand Hans Dankert og næstformand Merete Hornecker, i løbet af eftersommeren holdt individuelle møder, med en række af de politiske partier på Christiansborg.

I forbindelse med møderne har vi viderebragt de forslag til ændringer af regler på fleksjob -

og førtidspensionsområdet, som set fra LAFS synspunkt har vist sig nødvendige, i det videre arbejde med en justering af reformen.

Der har i alt været afholdt møder med 6 partier i Folketinget; Radikale Venstre, Alternativet, SF, Socialdemokratiet, Enhedslisten og Venstre. Partierne har været repræsenteret ved partiernes beskæftigelsesordførere, og vi har således holdt møder med: Torsten Geil (Alternativet), Sofie Carsten Nielsen (Radikale Venstre), Leif Lahn (Socialdemokratiet), Finn Sørensen (Enhedslisten), Karsten Hønge (SF) samt Hans Andersen (Venstre).

Vores generelle indtryk er, at der er lydhørhed i de politiske partier på Christiansborg, i forhold til at erkende, at der er en række problemer forbundet med reformen og dens implementering i kommunerne. Der er således stor frustration i forhold til de problemer, som har været omtalt i diverse nyhedsmedier i den senere tid, som har påvist en række eksempler på u hensigtsmæssige arbejdsprøvning- og ressourcforløb. Hertil kommer, at succesraten for ressourcforløbenes vedkommende synes at være bekymrende lav, hvad angår tilbagevenden til arbejdsmarkedet, i form af tilbagevenden til ordinære jobs.

En del af forklaringen på problemerne er, at man i forbindelse med reformen fra januar 2013, ikke har gjort sig ulejlighed med, at opstille relevante kriterier for, hvornår man vil være berettiget til førtidspension, i hvilke situationer arbejdsprøvnings vil være relevant, samt i hvilke situationer visitation til et fleksjob synes at være relevant. Samtidig har reformen introduceret begrebet 'minifleksjob', som betyder, at der ikke synes at være nogen nedre grænse for, hvilken arbejdsevne den enkelte borger har, som udgangspunkt for et forsøg på en arbejdsmarkedsorientering, jf. eksempler fra medierne på sengepraktisk, fleksjob på få timer/minutter om ugen mv.

På møderne med de politiske partier benyttede vi lejligheden til at fremføre kritikken af blandt andet:

Fastholdelsesfleksjob

Efter de nye regler skal man være ansat 12 måneder på skånevilkår (eller de sociale kapitler), inden man kan få fleksjob på sin gamle (hidtidige) arbejdsplads.

I dag får LAFS ofte henvendelser fra syge medlemmer, der er blevet afskediget, fordi deres arbejdsplads ikke havde råd til at beholde dem efter sygedagpengerefusionsen til arbejdsgiver ophørte. Der er i dag en åbenlys modsætning i lovgivningen ved, at man kun kan få sygedagpenge i 22 uger, (hvis man ikke opfylder betingelserne for at få forlænget sygedagpengene, hvilket vi desværre ofte ser, ikke sker) hvorfor man efter 22 uger overføres til en kontakthjælps-lignende ydelse. Der var fra politisk side til møderne på Christiansborg, stor forståelse for det u hensigtsmæssige i denne modsætning i lovgivningen.

Det vil som en konsekvens af reformen, kun være i helt særlige tilfælde, at arbejdsgivere vælger at fastholde syge medarbejdere og efterfølgende tilbyde den fleksjob i virksomheden. I stedet ryger de syge ud og om bag i køen af de 20 procent af fleksjobberne, der er ledige. Før reformen var 40 procent af alle fleksjobberne i fastholdelsesfleksjob, hvor man fortsatte hos den tidligere arbejdsgiver.

Vores anbefaling, som vi gav udtryk for på møderne på Christiansborg er, at bestemmelsen om forudgående 12 måneders ansættelse, under et socialt kapitel fjernes helt, således at den hidtidige arbejdsplads ligestilles med øvrige arbejdspladser.

Minifleksjob

Med hensyn til minifleksjob, diskuterede vi på møderne en nedre grænse for minifleksjob, på fx. 5 timer om ugen, forstået på den måde, at man - hvis man har en arbejdsevne på mindre end 5 timer om ugen, skal man have ret til en førtidspension, med mindre man selv ønsker en arbejdsmarkedstilknytning i form af et fleksjob på mindre end 5 timer.

Effektivitetsmål/vurdering

I forlængelse af reformen, skal Jobcentrene i forbindelse med etableringen af et fleksjob, hurtigst muligt vurdere borgerens arbejdsevne i det konkrete fleksjob, som kan danne grundlag for en aftale om løn m.v. mellem arbejdsgiveren og den fleksjobvisiterede. Som vi gav udtryk for i mødet med de politiske partier, har vi i LAFS gennem den seneste tid, fået mange henvendelser fra medlemmer, som er visiterede til fleksjob - både nyligt visiterede, men også fleksjobbere, som har været visiteret til fleksjob i flere år, og hvor arbejdsevnen er vurderet til mellem 12 –20 timer om ugen. I flere tilfælde er eneste skånehensyn nedsat arbejdstid.

Næsten helt enslydende henvendelser går på, at en ledig fleksjobber ved mødet med jobcentret får oplyst, at der er en arbejdsgiver, som er interesseret i at lønne dem i et fleksjob på f.eks. 6 –8 timer om ugen, men de skal rent faktisk være på arbejdspladsen i 12 –15 timer, for ellers vil arbejdsgiveren ikke ansætte dem.

I forbindelse med reformen af fleksjob og førtidspension var ”effektiv arbejdstid” en af de problemstillinger, LAFS påpegede kunne risikere at medføre misbrug. Vi forudså, at arbejds-giverne ville forsøge at få fleksjobberne til at være på arbejdspladsen i flere timer, end de skulle aflønnes for.

Desværre har vores bekymring vist sig ikke at være grundløs.

LAFS foreslog ved møderne på Christiansborg, at en egentlig effektivitetsvurdering først finder sted efter 3 - 6 måneders ansættelse, hvor der har været mulighed for at tilegne sig erfaringer og fortrolighed med jobbet.

Manglende adgang til at søge fleksjob på det foreliggende grundlag

Med førtidspension- og fleksjobreformen blev kriterierne for tilkendelse af førtidspension skærpet, mens der omvendt skete udvidelse af adgangen til visitation til fleksjob. Som naturlig konsekvens er antallet af borgere på førtidspension faldet, mens antallet af fleksjobbere er stigende. Borgere i målgruppen for fleksjob, er dermed markant større end målgruppen for førtidspension. En borger kan efter pensionsloven § 17, stk. 2 ansøge om førtidspension ”på det foreliggende grundlag”. Det kan man ikke som potentiel fleksjobber. Den manglende adgang til at søge fleksjob på det foreliggende grundlag, medfører en uhensigtsmæssig tilstand, hvor der for en stor gruppe borgere ikke eksisterer noget effektivt retsgrundlag, i tilfælde af langsom-melig sagsbehandling i kommunen. LAFS foreslog derfor på møderne på Christiansborg, at der gives en lovfæstet adgang til at søge fleksjob på det foreliggende grundlag, og hvor sagen herefter skal forelægges rehabiliteringsteamet. Det var vores indtryk, at der i det fortsatte politiske arbejde, er åbninger og muligheder for, at man vil se nærmere på en justering af reformen. Ligesom der var stor lydhørhed overfor de konkrete forslag til ændringer, vi fra LAFS side fremførte på møderne. Det er aftalt med flere af de politiske partier, at vi vil fortsætte dialogen.

3. Partsdrøftelser

Vi er gennem LO, blevet bedt om at komme med input til de forestående 3 partsdrøftelser og forhandlinger, hvor vi håber og tror på, at fleksjobordningen, og i det hele taget initiativer for, at få flere borgere med nedsat arbejdsevne ind på arbejdsmarkedet, vil blive sat på dagsorden. Vi håber naturligvis, at disse drøftelser vil føre til konkrete resultater, herunder en revision af de regler og bestemmelser, vi i LAFS ser giver problemer i de nuværende ordninger.

Bisidderarbejdet

Vi har i år gennemført 2 bisidderkurser, et for Sjælland som blev afholdt i sekretariatet, her var 8 deltagere. I Pandrup, blev der også afholdt et bisidderkursus, her var 6 deltagere tilmeldt, desværre fik vi 2 afbud et par dage inden kurset, og da kurset skulle afholdes, mødte der desværre kun 2 deltagere op, de 2 der udeblev meldte ikke afbud, de mødte bare ikke op. Der har været 284 bisidderopgaver, fordelt over hele landet.

Netværksgrupper

Desværre har det ikke været muligt, at få oprettet flere netværksgrupper i 2016, vi arbejder ihærdigt på denne mulighed for, at medlemmerne kan skabe netværk i deres lokalområder. Netværksgrupperne fungerer over Facebook og mødes ca. 1 gang om måneden, hvor debatten er fri og ikke nødvendigvis har en fast dagsorden.

I nogle af netværksgrupperne afholdes flere gange om året temamøder – hvor der inviteres kompetence fagpersoner til at holde oplæg eller lægge op til debat.

Vi håber flere kan have mod på at være kontaktperson for en netværksgruppe, så vi også via denne aktivitet, kan udbrede kendskabet til LAFS.

Til brug for det lokale arbejde / netværksgrupperne, kan der søges om lokale § 18 midler, som er penge kommunerne uddeler til det sociale frivillige arbejde.

Der er endvidere muligt at søge LAFS hovedbestyrelse om dækning af udgifter til konkrete aktiviteter.

Det lokale arbejde

2016 blev året hvor der skete ændringer i det lokale arbejde, idet hovedbestyrelsen besluttede at opdele det lokale arbejde, så Leif Holm blev ansvarlig for det lokale arbejde i Jylland, og sekretariatet overtog ansvaret for det lokale arbejde for Fyn og Sjælland.

Der er fortsat velfungerende netværksgrupper i Grindsted og Skive, den gruppe der blev oprettet i Århus sidste år, er desværre blevet lukket ned igen, der mangler en ildsjæl der i samarbejde med Leif Holm kan få gruppen i gang igen.

I Aalborg er der oprettet ny netværksgruppe, der mødes en gang om måneden i De Frivilliges Hus i Aalborg.

Ny viden gennem projekt ”Joballiancen”

LAFS har i samarbejde med Dansk Fibromyalgi Forening i det forløbne år, påbegyndt et projekt, der handler om, hvordan man bedst muligt understøtter psykisk sårbare fleksjobberes vej til / eller på vej tilbage til arbejdsmarkedet. Projektet forløber i en række kommuner landet over, og indebærer afholdelse af målrettede kurser for sagsbehandlere i jobcentre/kommuner, samt et intensivt samarbejde med de fleksjobvisiterede, som indgår i projektet.

Formålet med projektet er at få mere viden om, hvordan man kan nedbryde de barrierer, som eksisterer i forhold til, at psykisk sårbare, kan blive en del af arbejdsmarkedet i fleksjob. Den viden, der skabes gennem dette projekt håber og tror vi, vil komme alle vore medlemmer til gavn, da projektet gør os klogere på, og dygtigere til udvikle nye metoder og redskaber i arbejdet, til gavn for alle vore medlemmer. Vi håber også, at projektet vil skabe en viden, som generelt kan styrke kommunernes arbejde for og med borgere med nedsat arbejdsevne.

Vi har i de seneste måneder været i fuld gang med at afholde informationsmøder, individuelle afklaringsamtaler, gennemføre kursusdage på hold, talentklubber, samt gennemføre møder med alle projektets deltagere.

I projektet var tilmeldt 49 deltagere – men da vi startede op med informationsmøder og individuelle samtaler, var der kun 40 fleksjobbere som deltog, da det viste sig at 9 af de tilmeldte ikke var i målgruppen – eller havde for store helbredsproblemer til, at de kunne deltage i de aktiviteter som var

indeholdt i projektet. 5 er efterfølgende gået ud af projektet pga. helbredsproblemer eller er kommet i arbejde, i alt deltager nu 9 fra Køge, 7 fra Stevn, 7 fra Vejle, 5 fra Odsherred, 2 fra Holbæk og 5 fra Høje Taastrup jobcentre. På informationsmøder fik borgerne en præsentation af projektets aktiviteter og mål, samt krav og forventninger til deltagelse. De blev præsenteret for metoder i forhold til at skulle skabe deres eget fleksjob. Det var vores oplevelse, at der var god stemning på de afholdte informationsmøder, og at de deltagende fleksjobbere så frem til at deltage i projektet, og få nye perspektiver på deres jobsøgning. På informationsmøderne lavede vi en måling af borgernes motivation, og tro på at komme i job. Ud fra denne kan vi se, at borgerne generelt er meget motiverede for at finde et fleksjob, samtidig med at der er rimelig store barrierer i forhold til troen på, at det kan lade sig gøre.

Informationsmøderne er blevet fulgt op af individuelle samtaler, hvor hver borger blev spurgt ind til deres specifikke situation, hvilke styrker og kompetencer de hver især besidder, samt hvilke udfordringer de oplever i forbindelse med deres jobsøgning. Formålet med de individuelle samtaler var, at skabe et fundament for det videre forløb, bestående af kursusdage, talent-klubber og individuel sparring.

Kursusdagene omhandlede mestring og forandring, hvordan man får inspiration og opnår ny motivation til sin proces, samt nogle af de udfordringer, der kan være i forbindelse med at starte i fleksjob, som fx motivation, tvivl på egen kapacitet, samt psykiske og fysiske udfordringer. På første møde i talentklubben har deltagerne fået en introduktion til begrebet talent, samt hvordan borgerne kan bruge dette perspektiv til, at formulere sig positivt omkring egne kompetencer overfor en arbejdsgiver. Vi oplever, at deltagerne gennem projektets aktiviteter er på vej til at opbygge netværk med hinanden, og at de kommer til at bruge hinanden aktivt i at finde jobåbninger og styrke hinandens jobsøgning. Det er vores håb, at erfaringerne fra projektet, vil gøre LAFS bedre til at understøtte og vejlede vores medlemmer, og at de erfaringer vi får gennem projektet, kan være med til at forbedre og kvalificere jobcentrenes arbejde.

Endvidere har der været afholdt en workshop med emnet "Den gode jobansøgning", workshoppens havde fokus på CV, ansøgning, og personlig fremtræden. Til dette arrangement var inviteret en virksomhedsdirektør som anskueliggjorde arbejdsgivernes syn ovennævnte.

Afslutning

På trods af de udfordringer LAFS og vores medlemmer har været udsat for, i det forløbne år, kan vi samtidig konstatere, at LAFS' evner og ressourcer, set i forhold til at varetage vores medlemmers interesser, er blevet forøget og forbedret.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke vores sekretariat, og vores dygtige medarbejdere, for det arbejde, som er udført i det forløbne år. Vi har i dag en kvalitetsbevidst og effektiv organisation. Jeg vil også gerne takke vores frivillige, uden hvis indsats, vi ikke havde en organisation som LAFS i dag. Det gælder i særdeleshed vores frivillige bisiddere, som udgør en hjørnesten i vores organisation, men også de frivillige, som i hverdagen har påtaget sig diverse opgaver for LAFS og vore medlemmer.

Til slut en tak til den nuværende hovedbestyrelse for arbejdet, engagementet og viljen til at finde løsninger på de udfordringer, vi i står overfor.

Tak for ordet

På vegne af LAFS

Hans Dankert